فرم برنامه درسی (Course Plan)

دانشکده پرستاری و مامایی

نام درس: نشانه شناسی و معاینات فیزیکی	**تعداد واحد: ۲ واحد** **(۱ واحد تئوری و ۱ واحد کارآموزی)**
مقطع : کارشناسی مامایی ترم ۲	**مدت زمان ارائه درس: ۱۶ساعت تئوری + ۳۴ ساعت کارآموزی**
پیش نیاز: دروس علوم پایه	
مسئول برنامه: سولماز حیدری فرد	

عناوین کلی این درس شامل موارد زیر می باشد:

۱) اصول ارزیابی سلامت شامل مروری بر معاینه بالینی و اصول معاینه و شرح حال
۲) شروع معاینه بالینی با بررسی عمومی و علایم حیاتی و درد
۳) اصول کلی و تکنیک های معاینه پوست، مو و ناخن ها
۴) اصول کلی و تکنیک های معاینه سر و گردن
۵) اصول کلی و تکنیک های معاینه قفسه سینه و ریه
۶) اصول کلی و تکنیک های معاینه دستگاه قلبی و عروقی
۷) اصول کلی و تکنیک های معاینه سیستم عروق محیطی
۸) اصول کلی و تکنیک های معاینه پستان و زیر بغل
۹) اصول کلی و تکنیک های معاینه شکم
۱۰) اصول کلی و تکنیک های معاینه دستگاه تناسلی
۱۱) اصول کلی و تکنیک های معاینه سیستم عضلانی و اسکلتی
۱۲) اصول کلی و تکنیک های معاینه سیستم عصبی
۱۳) اصول کلی و تکنیک های معاینه خانم باردار

هدف کلی

دانشجو با اصول ارزیابی سلامت شامل مروری بر معاینه بالینی و اصول معاینه و شرح حال آشنا شود

❖ **اهداف اختصاصی**

دانشجو باید بتواند:

- تفاوت بین ارزیابی جامع و متمرکز را بیان کند.
- اجزای ارزیابی جامع بالغین را فهرست کند و توضیح مختصری برای هر ایتم ارائه کند.
- انواع مختلف شرح حال را بیان کند.
- اصول مصاحبه بالینی را شرح دهد.
- نحوه آماده کردن مددجو جهت ارزیابی سلامت را به صورت فهرست وار بیان کند.
- جنبه های حساس در مصاحبه را بشناسد و رویکرد لازم در ارزیابی جنبه های حساس را توضیح دهد.

❖ هدف کلی

دانشجو با اصول کلی شروع معاینه بالینی با بررسی عمومی و علایم حیاتی و درد آشنا شود.

❖ **اهداف اختصاصی**

دانشجو باید بتواند:

- موارد کلی در ارزیابی عمومی اولیه را فهرست کند.
- نکات مهم در بررسی علایم حیاتی شامل نبض، تنفس، درجه حرارت را به صورت مختصر توضیح دهد.
- نکات مهم در بررسی درد را شرح دهد.

❖ هدف کلی

دانشجو با اصول کلی و تکنیک های معاینه پوست، مو و ناخن ها آشنا شود.

❖ **اهداف اختصاصی**

دانشجو باید بتواند:

- آناتومی پوست، مو و ناخن ها را به صورت مختصر شرح دهد.
- فیزیولوژی پوست، مو و ناخن ها را به صورت مختصر شرح دهد.
- تاریخچه سلامت مرتبط با پوست، مو و ناخن ها را بررسی کند.
- تکنیک های معاینه پوست را به ترتیب مراحل اجرایی توضیح دهد.
- تکنیک های معاینه مو را به ترتیب مراحل اجرایی توضیح دهد.
- تکنیک های معاینه ناخن ها را به ترتیب مراحل اجرایی توضیح دهد.
- تکنیک های ویژه در بررسی پوست، مو و ناخن ها را به صورت مختصر توضیح دهد.

❖ هدف کلی

دانشجو با اصول کلی و تکنیک های معاینه سر و گردن آشنا شود.

❖ **اهداف اختصاصی**

دانشجو باید بتواند:

- آناتومی سر و گردن را به صورت مختصر شرح دهد.

- فیزیولوژی سر و گردن را به صورت مختصر شرح دهد.
- تاریخچه سلامت مرتبط با سر وگردن را بررسی کند.
- تکنیک های معاینه سر را به ترتیب مراحل اجرایی توضیح دهد.
- تکنیک های معاینه چشم ها را به ترتیب مراحل اجرایی توضیح دهد.
- تکنیک های معاینه گوش ها را به ترتیب مراحل اجرایی توضیح دهد.
- تکنیک های معاینه بینی و سینوس ها را به ترتیب مراحل اجرایی توضیح دهد.
- تکنیک های معاینه دهان و حلق را به ترتیب مراحل اجرایی توضیح دهد.
- تکنیک های معاینه گردن را به ترتیب مراحل اجرایی توضیح دهد.
- تکنیک های ویژه در بررسی سر و گردن را به صورت مختصر توضیح دهد.

❖ هدف کلی

دانشجو با اصول کلی و تکنیک های معاینه قفسه سینه و ریه آشنا شود.

❖ اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- آناتومی قفسه سینه و ریه ها را به صورت مختصر شرح دهد.
- فیزیولوژی قفسه سینه و ریه ها را به صورت مختصر شرح دهد.
- تاریخچه سلامت مرتبط با قفسه سینه و ریه ها را بررسی کند.
- تکنیک های معاینه قدام قفسه سینه را به ترتیب مراحل اجرایی توضیح دهد.
- تکنیک های معاینه خلف قفسه سینه را به ترتیب مراحل اجرایی توضیح دهد.
- تکنیک های ویژه در بررسی قفسه سینه و ریه ها را به صورت مختصر توضیح دهد.

❖ هدف کلی

دانشجو با اصول کلی و تکنیک های معاینه دستگاه قلبی و عروقی آشنا شود.

❖ اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- آناتومی دستگاه قلبی و عروقی را به صورت مختصر شرح دهد.
- فیزیولوژی دستگاه قلبی و عروقی را به صورت مختصر شرح دهد.
- رخدادهای چرخه قلبی را به صورت مختصر توضیح دهد.
- ÷تاریخچه سلامت مرتبط با دستگاه قلبی و عروقی را بررسی کند.
- تکنیک های معاینه دستگاه قلبی را به ترتیب مراحل اجرایی توضیح دهد.
- تکنیک های بررسی نبض کاروتید و ورید ژوگولار را به ترتیب مراحل اجرایی توضیح دهد.
- تکنیک های ویژه در بررسی دستگاه قلبی و عروقی را به صورت مختصر توضیح دهد.

❖ هدف کلی

دانشجو با اصول کلی و تکنیک های معاینه سیستم عروق محیطی آشنا شود.

❖ اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- آناتومی سیستم عروق محیطی را به صورت مختصر شرح دهد.
- فیزیولوژی سیستم عروق محیطی را به صورت مختصر شرح دهد.
- تاریخچه سلامت مرتبط با سیستم عروق محیطی را بررسی کند.
- تکنیک های معاینه سیستم عروق محیطی را به ترتیب مراحل اجرایی توضیح دهد.
- تکنیک های ویژه در بررسی سیستم عروق محیطی را به صورت مختصر توضیح دهد.

❖ هدف کلی

دانشجو با اصول کلی و تکنیک های معاینه پستان ها و زیربغل آشنا شود.

❖ اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- آناتومی پستان ها و زیربغل را به صورت مختصر شرح دهد.
- فیزیولوژی پستان ها و زیربغل را به صورت مختصر شرح دهد.
- تاریخچه سلامت مرتبط با پستان ها و زیربغل را بررسی کند.
- تکنیک های معاینه پستان ها و زیربغل را به ترتیب مراحل اجرایی توضیح دهد.
- ملاحظات مرتبط با تکنیک های معاینه پستان ها و زیربغل در مردان و زنان را بیان کند.
- تکنیک های معاینه پستان ها و زیربغل را به ترتیب مراحل اجرایی توضیح دهد.
- تکنیک های ویژه در بررسی پستان ها و زیربغل به صورت مختصر توضیح دهد.

❖ هدف کلی

دانشجو با اصول کلی و تکنیک های معاینه شکم آشنا شود.

❖ اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- آناتومی شکم را به صورت مختصر شرح دهد.
- فیزیولوژی شکم را به صورت مختصر شرح دهد.
- تاریخچه سلامت مرتبط با شکم را بررسی کند.
- تکنیک های معاینه شکم را به ترتیب مراحل اجرایی توضیح دهد.
- تکنیک های معاینه کبد را به ترتیب مراحل اجرایی توضیح دهد.
- تکنیک های معاینه طحال را به ترتیب مراحل اجرایی توضیح دهد.
- تکنیک های معاینه مثانه را به ترتیب مراحل اجرایی توضیح دهد.
- تکنیک های معاینه آئورت را به ترتیب مراحل اجرایی توضیح دهد.
- تکنیک های ویژه در بررسی شکم را به صورت مختصر توضیح دهد.

❖ هدف کلی

دانشجو با اصول کلی و تکنیک های معاینه دستگاه تناسلی آشنا شود.

❖ اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- آناتومی دستگاه تناسلی را به صورت مختصر شرح دهد.
- فیزیولوژی دستگاه تناسلی را به صورت مختصر شرح دهد.
- تاریخچه سلامت مرتبط با دستگاه تناسلی را بررسی کند.
- تکنیک های معاینه دستگاه تناسلی را به ترتیب مراحل اجرایی توضیح دهد.
- تکنیک های ویژه در بررسی دستگاه تناسلی را به صورت مختصر توضیح دهد.

❖ هدف کلی

دانشجو با اصول کلی و تکنیک های معاینه سیستم عضلانی و اسکلتی آشنا شود.

❖ اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- آناتومی سیستم عضلانی و اسکلتی را به صورت مختصر شرح دهد.
- فیزیولوژی سیستم عضلانی و اسکلتی را به صورت مختصر شرح دهد.
- تاریخچه سلامت مرتبط با سیستم عضلانی و اسکلتی ها را بررسی کند.
- تکنیک های معاینه سیستم عضلانی و اسکلتی را به ترتیب مراحل اجرایی توضیح دهد.
- تکنیک های ویژه در بررسی سیستم عضلانی و اسکلتی را به صورت مختصر توضیح دهد.

❖ هدف کلی

دانشجو با اصول کلی و تکنیک های معاینه سیستم عصبی آشنا شود.

❖ اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- آناتومی سیستم عصبی را به صورت مختصر شرح دهد.
- فیزیولوژی سیستم عصبی را به صورت مختصر شرح دهد.
- تاریخچه سلامت مرتبط با سیستم عصبی را بررسی کند.
- تکنیک های معاینه سیستم عصبی را به ترتیب مراحل اجرایی توضیح دهد.
- تکنیک های ویژه در بررسی سیستم عصبی را به صورت مختصر توضیح دهد.

❖ هدف کلی

دانشجو با اصول کلی و تکنیک های معاینه خانم باردار آشنا شود.

❖ اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- آناتومی خانم باردار را به صورت مختصر شرح دهد.
- فیزیولوژی خانم باردار را به صورت مختصر شرح دهد.
- تاریخچه سلامت مرتبط با خانم باردار را بررسی کند.
- تکنیک های معاینه خانم باردار را به ترتیب مراحل اجرایی توضیح دهد.

روش آموزش

- سخنرانی، کار با مولاژ های آموزشی، تمرین عملی در بیمارستان

شرایط اجراء

❖ امکانات آموزشی بخش

- اسلاید، ویدئو پروژکتور ، فیلم آموزشی، کار عملی در مرکز مهارت های بالینی

❖ آموزش دهنده

- اساتید گروه مامایی خانم دکتر علیمرادی و خانم حاج نصیری: آموزش بخش تئوری
- اساتید گروه مامایی خانم حاج نصیری و خانم معافی با همکاری اساتید گروه داخلی: بخش کارآموزی

منابع اصلی درسی

- کتاب معاینات فیزیکی باربارابیتز– آخرین ویرایش

ارزشیابی

❖ نحوه ارزشیابی

- آزمون تئوری
- آزمون عملی پس از پایان دوره کارآموزی

❖ نحوه محاسبه نمره کل

- امتحان تئوری = ۹ نمره
- امتحان عملی = ۹ نمره
- حضور کامل و مشارکت در کلاس تئوری= ۱ نمره
- حضور کامل و فعال در کارآموزی = ۱ نمره

❖ مقررات

- حداقل نمره قبولی = ۱۲
- تعداددفعات مجاز غیبت در کلاس = ۱ جلسه

جدول زمان بندی ارائه بخش تئوری درس نشانه شناسی و معاینات فیزیکی دانشجویان ترم ۳ کارشناسی مامایی					
سرفصل مطالب	**تاریخ ساعت ارائه**	**نحوه ارائه**	**امکانات مورد نیاز**	**روش ارزشیابی**	**مدرس**
روش گرفتن شرح حال و مرور سیستم ها	۱۴۰۱/۱۱/۱۸ ساعت ۱۴-۱۶	سخنرانی، پرسش، پاسخ، فیلم آموزشی	اسلاید، ویدئو پروژکتور، وایت برد، فیلم آموزشی	شرکت در بحث گروهی، پاسخ به سؤالات در ابتدای هر جلسه	سولماز حیدری فرد
بررسی عمومی علایم حیاتی و معاینه فیزیکی	۱۴۰۱/۱۱/۲۵ ساعت ۱۴-۱۶	سخنرانی، پرسش، پاسخ، فیلم آموزشی	اسلاید، ویدئو پروژکتور، وایت برد، فیلم آموزشی	شرکت در بحث گروهی، پاسخ به سؤالات در ابتدای هر جلسه	سولماز حیدری فرد
معاینه پوست و مو معاینه سر و گردن	۱۴۰۱/۱۲/۰۲ ساعت ۱۴-۱۶	سخنرانی، پرسش، پاسخ، فیلم آموزشی	اسلاید، ویدئو پروژکتور، وایت برد، فیلم آموزشی	شرکت در بحث گروهی، پاسخ به سؤالات در ابتدای هر جلسه	سولماز حیدری فرد
معاینه پستان ها معاینه دستگاه تناسلی	۱۴۰۱/۱۲/۰۹ ساعت ۱۴-۱۶	سخنرانی، پرسش، پاسخ، فیلم آموزشی	اسلاید، ویدئو پروژکتور، وایت برد، فیلم آموزشی	شرکت در بحث گروهی، پاسخ به سؤالات در ابتدای هر جلسه	سولماز حیدری فرد
معاینه سیستم قلبی و عروقی معاینه سیستم عروق محیطی	۱۴۰۱/۱۲/۱۶ ساعت ۱۴-۱۶	سخنرانی، پرسش، پاسخ، فیلم آموزشی	اسلاید، ویدئو پروژکتور، وایت برد، فیلم آموزشی	شرکت در بحث گروهی، پاسخ به سؤالات در ابتدای هر جلسه	سولماز حیدری فرد
معاینه شکم معاینه خانم باردار	۱۴۰۱/۱۲/۲۳ ساعت ۱۴-۱۶	سخنرانی، پرسش، پاسخ، فیلم آموزشی	اسلاید، ویدئو پروژکتور، وایت برد، فیلم آموزشی	شرکت در بحث گروهی، پاسخ به سؤالات در ابتدای هر جلسه	سولماز حیدری فرد
معاینه ریه ها معاینه سیستم عصبی	۱۴۰۲/۰۱/۱۵ ساعت ۱۴-۱۶	سخنرانی، پرسش، پاسخ، فیلم آموزشی	اسلاید، ویدئو پروژکتور، وایت برد، فیلم آموزشی	شرکت در بحث گروهی، پاسخ به سؤالات در ابتدای هر جلسه	سولماز حیدری فرد
معاینه سیستم عضلانی و اسکلتی	۱۴۰۲/۰۱/۲۲ ساعت ۱۴-۱۶	سخنرانی، پرسش، پاسخ، فیلم آموزشی	اسلاید، ویدئو پروژکتور، وایت برد، فیلم آموزشی	شرکت در بحث گروهی، پاسخ به سؤالات در ابتدای هر جلسه	سولماز حیدری فرد